

Domkapitlet i Lund, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Malmöhus län, Domänstyrelsen samt Kammarkollegium; och då behovet af ny begravningsplats för Ystads församlingar blifvit vitsordadt, och, enligt hvad handlingarne utmärkte, annan för ändamålet lämplig plats i stadens närhet icke funnes att tillgå, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen, att från ofvannämnda lägenhet måtte för ifrågavarande ändamål få, i den ordning Kongl. förordningen den 14 April 1866 föreskrefve, exproprieras ett område af 7 kvadratref 78 kvadratstänger.

Hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit har Riksdagen bifallit.

Med undersätlig vördnad:

Stockholm den 12 Maj 1885.

N:o 35.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 Maj 1885.
 — — — — — Andra Kammaren den 12 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning af en del smärre kronolägenheter.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 18.)

Till Konungen.

Uti en af Eders Kongl. Maj:t till Riksdagen aflåten proposition af den 19 December 1884 omförmåles, att sedan i en till Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Skaraborgs län den 1 April 1876 ingifven

skrift vederbörande kronofogde anmält, att från förra kronoallmänningen Hillet blifvit under skattehemmanet ett mantal Åsaka Vestergården N:o 1 i Åsaka socken af Barne härad från Eders Kongl. Maj:t och Kronan olagligen inkräktadt ett område, som jemte annan mark vore för hemmansegarnes räkning utarrenderadt emot tillhopa 148 kronor årligen, och Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i anledning häraf låtit vid Barne häradsrätt väcka talan om återvinnande till kronan af det från allmänningen inkräktade området, så hade bemälda häradsrätt genom utslag den 30 November 1883, hvilket numera vunnit laga kraft, förpligtat nämnda hemmans innehafvare att å näst derefter inträffande fardag, eller den 14 Mars 1884, till Eders Kongl. Maj:t och Kronan afträda 20 tunnland 26 kappland mark. Med anmälan härom, äfvensom att Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande gått i författning om den kronan tillvunna markens utarrendering på förmånligaste sätt under ett år från den 14 Mars 1884, hade Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande derefter till Kammarkollegium för den åtgärd, som på kollegium kunde ankomma, öfverlemnadt frågan om framtida användande af berörda mark och dervid tillika insändt en af Svante Johansson Hök och Anders Andersson, hvilka af egarne till hemmanet Åsaka Vestergården arrenderat samma mark, gjord ansökning att derå, till hälften hvardera, erhålla åborätt; hvarefter Kammarkollegium i underdånig skrifvelse den 10 sistlidne Mars underställt detta ärende Eders Kongl. Maj:ts pröfning och dervid hemställt, att, utan afseende å den gjorda åborättsansökningen, den ifrågavarande marken måtte, när densamma hvarken kunde för skogsväsendets räkning lämpligen användas eller tagas i anspråk för något annat kronans särskilda behof samt ej heller syntes kunna med fördel bibehållas för att för statsverkets räkning utarrenderas, få å offentlig auktion försäljas på de vilkor, som i Eders Kongl. Maj:ts bref den 29 Maj 1874 angående försäljning af åtskilliga mindre kronolägenheter omförmälas. I anledning häraf hörd, hade Domänstyrelsen i underdånig skrifvelse den 27 sistlidne Maj förklaradt sig biträda Kammarkollegii berörda hemställan.

I samma proposition är vidare anfördt, att Eders Kongl. Maj:t genom bref den 22 Oktober 1880 förordnat, bland annat, att en i staden Halmstads vestra gärde belägen löningsjord om 14½ kappland, hvilken förut varit landsgevaldigern i Hallands län på lön anslagen, men då brukades af en hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet anställd vaktmästare, skulle få innehafvas af denne sistnämnde under hans tjenstetid med rätt till fardagsår, men att jorden derefter skulle till statsverket indragas för att för dess räkning utarrenderas eller försäljas. I skrifvelse till Domänstyrelsen den 2 Augusti 1884 har Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, med anmälan att innehafvaren af ifrågavarande lägenhet,

landskontorsvaktmästaren O. F. Johansson, beviljats afsked från sin tjänstebefattning, samt att det Johansson tillkommande fardagsår utginge den 14 Mars 1885, hemställt, att Domänstyrelsen, oberoende deraf att jordens arrendevärde ej blifvit uttrönt på sätt föreskrefves i kungörelsen den 10 November 1882 angående förändrade grunder för förvaltningen af kronans jordbruksdomäner, måtte förordna om densammas försäljning; till stöd för hvilken hemställan anförts, att jordens taxeringsvärde utgjorde endast 500 kronor, samt att, enligt hvad t. f. domänintendenten efter besigtning å stället upplyst, af lägenheten antagligen icke för framtiden kunde påräknas högre arrende än hvad nu för lägenheten utginge eller 20 kronor årligen; och hade derefter Domänstyrelsen i underdånig skrifvelse den 15 Augusti 1884, med åberopande af de utaf Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anförda omständigheter, och då lägenhetens bibehållande åt kronan på grund af befintlig skogstillgång eller af annan för styrelsen känd anledning icke påkallades, tillstyrkt, att lägenheten måtte under de i Eders Kongl. Maj:ts bref den 29 Maj 1874 omförmälda vilkor till den högstbjudande försäljas.

Vid föredragning af dessa ärenden har Eders Kongl. Maj:t, som lemnat den gjorda ansökningen om åborätt till den från hemmanet Åsaka Vestergården kronan tillvunna marken utan afseende, väl lika med vederbörande myndigheter funnit det vara med kronans fördel öfverensstämmande, att omförmälda två lägenheter försäljas; men då desamma hittills icke varit för statsverkets räkning utarrenderade och följaktligen, oaktadt af ringa värde, icke kunde hänföras till de i Kongl. brefven den 29 Maj 1874 och den 6 Juni 1879 omförmälda hemman och lägenheter, hvilka enligt af Riksdagen lemnadt medgifvande finge å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas, har Eders Kongl. Maj:t, som emellertid anbefalt Domänstyrelsen att gå i författning om lägenheternas utarrendering till den 14 Mars 1886, funnit sig böra öfverlemna frågan om dessas framtida disposition till Riksdagens pröfning, och har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen, att ifrågavarande två lägenheter måtte å offentlig auktion försäljas på de vilkor, som omförmäldes i Kongl. brefvet den 29 Maj 1874, äfvensom att de för lägenheterna inflytande köpeskillingar måtte få användas på enahanda sätt, som vore bestämdt i fråga om köpeskillingarne för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning egde rum jemlikt Kongl. brefven den 29 Maj 1874 och den 6 Juni 1879.

I sammanhang härmed, och då den enligt beslut vid 1874 och 1879 årens riksdagar Eders Kongl. Maj:t tillkommande rätt att förordna om försäljning af smärre kronolägenheter lämpligen syntes kunna utsträckas äfven till sådana lägenheter, hvilka, ehuru desamma förut icke varit för statsverkets räkning utarrenderade, eljest vore i värde jemförliga med dem,

som utgjort föremål för Riksdagens berörda beslut, har Eders Kongl. Maj:t för att undvika den omgång och det dröjsmål, som måste uppstå med afseende å försäljningen af kronolägenheter af förevarande beskaffenhet, när, såsom nu och förut skett, framställning derom måste i hvarje särskildt fall till Riksdagen göras, tillika föreslagit Riksdagen att medgifva, att då framdeles fråga uppstår om försäljning af kronolägenhet, hvilken ej varit för statsverkets räkning utarrenderad, men som uppenbarligen vore eller vid verkställd arrendeuppskattning funnes vara af sådan beskaffenhet, att för densamma icke kunde påräknas högre årligt arrende än två hundra kronor, det må ankomma på Eders Kongl. Maj:t att bestämma om lägenhetens försäljning under de i Kongl. brefvet den 29 Maj 1874 stadgade vilkor.

Med bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit, har Riksdagen medgifvit:

att ofvannämnda, till förra kronoallmänningsen Åsaka Vestergården N:o 1 i Åsaka socken af Barne härad hörande område af 20 tunnland 26 kappland må å offentlig auktion försäljas på de vilkor, som omförmälas i Kongl. brefvet den 29 Maj 1874;

att den i staden Halmstads vestra gärde belägna löningsjord om 14½ kappland, hvilken förr varit landsgevaldigern i Hallands län på lön anslagen, må å offentlig auktion försäljas, jemväl på de vilkor, som omförmälas i Kongl. brefvet den 29 Maj 1874; samt

att de för dessa lägenheter inflytande köpeskillingar må få användas på enahanda sätt, som är bestämdt i fråga om köpeskillingarna för de hemman och lägenheter, hvilkas försäljning eger rum jemlikt Kongl. brefven den 29 Maj 1874 och 6 Juni 1879; äfvensom

att då framdeles fråga uppstår om försäljning af kronolägenhet, hvilken ej varit för statsverkets räkning utarrenderad, men som uppenbarligen är eller vid verkställd arrendeuppskattning finnes vara af sådan beskaffenhet, att för densamma icke kan påräknas högre årligt arrende än 200 kronor, det må ankomma på Eders Kongl. Maj:t att bestämma om lägenhetens försäljning under de i Kongl. brefvet den 29 Maj 1874 stadgade vilkor.

Med undersåtlig vördnad:

Stockholm den 12 Maj 1885.